

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy hónapra	40 K
Egyes szám ára 2 korona	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feloldó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 231. szám.

Vasárnap, 1920 október 17.

Másfélévig

pepecseltek, szegeszettek, furtak-faragtak, enyveztek, furnéroztak és fűrészeltek rajta. Abban hagyták és újra kezdték, eldobták és ismét előszedték. Végre elkészültek a nagy munkával a világhírű mesterek. A mindenki által megbámult éhbéliek. Megesinálták a békét, mely után sóvárogva áhítottak a népek. És aztán ünnepi harsonák zengték a világ négy tájéka felé, hogy vége a nagy háborúnak, hogy megszületett a mindeneket megváltó béke.

Azóta hivatalosan béke van a világon. A nagytudomány mesterek, már mint Clemenceau, Lloyd George, Wilson és Giolitti a tetejébe még egy újabb remekművel is bámolatba ejtették a világot. El második, nem kevésbé örökbeesü tákolmányuknak a neve: népszövetség. Amit ugy kell érteni, hogy az ujsütetü világbékénél fogva az összes népek szoros szövetségben állanak egymással és most már minden rendben van. Muszáj békének lenni, mert a népszövetség ezt minden körülmények között garantálja.

Jámor, egyszerű észjárású emberek, a naivak és az ideálisták, továbbá a kevésbé informáltak és a félrevezetett elmék azóta nyugodtan tekintenek a jövő elé, mert a világ urai által megvagyon mondvá, hogy béke honol most már mindenütt és hogy a népek testvérisége elkövetkezett.

A rosszmajuak, a hitetlenek, a szabadszemmel látni tudók, a tamészkodó elmék azonban nem szédülnek meg a nagyképi kijelentésektől és a nagyhangú ígéretektől. Mert hiába kürtöltették széjjel prístaldjaik által a világ urai az új treuga deit, ma már egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy az ninesen meg sehol.

Csak körül kell nézni a vértől párolgó, füstölő romokban heverő világon. Akármelyik tájéka felé fordul a szemed, fegyverek villognak feléd, bármerre figyelsz, vad hörgés, csatazaj hal-

lik, vad gyűlölet nyargal a népek szívében, keserű indulat szorítja össze öklüket.

És alig félévvel a béke, a népszövetség proklamálása után tehát éppen most, ebben a pillanatban nem kevesebb mint kilenc rendes, szabályszerű háború van lebonyolítás alatt, tizenkilenc fronton állanak éllig fel-fegyverkezve az ellenfelek, Nem

szólva arról, hogy ugyanekkor négy ország határát fenyegeti újabb háború. És hogy egyidejűleg há országban dal polgárháború.

Igy fest a hivatalos béke. Ugyancsak jól megfabrikálta az a négy kiváló mester, Inkább az új háborút kellett volna reájuk bízni. Akkor talán már csakugyan béke volna. G.

Téli háborúra készül a szovjet.

Barrikád-harcok Moszkva és Pétervár utcáin. — A fegyverszünet ellenére újra támadnak az oroszok. Rekvirálás a végletekig.

Helsingfors, okt. 16.

A Viborgba érkező orosz menekültek elmondják, hogy Petrogradban elkeseredett utcai harcok folynak a felkelők és a szovjetesapatok között. A moszkvai antibolsevista mozgalomról szóló híreket itt megerősítik. A munkások barrikádokat rögtönöznek az összes forgalmas utcában.

Moszkva, okt. 16.

(Radio.) A szovjetkormány megtette az összes intézkedéseket, hogy az esetleges téli háború élelmezés tekintetében biztosítsák. Minden paraszt köteles az állami raktárakba az előirt gabonamennyiséget a legrövidebb időn belül beszállítani. Bucharin népbiztos javasolta, hogy a gabonarekquirálásokat az okkupált területekre is kiterjesszék.

Páris, okt. 16.

Az orosz-lengyel békeszerződést tizenöt nappal a fegyverszüneti szerződés aláírása után fogják megkötni. A ratifikálások és az okmányok kicserélése hat nappal a békeszerződés aláírása után fog megtörténni. A fegyverszüneti szerződést október 12-én írták alá.

Kopenhága, okt. 16.

Ideérkezett radio jelentések alapján a bolsevikiek az egész lengyelfronton újból megkezdték a támadást. Heves és véres harc után a vörösök elfoglalták Molodecnot.

Tőzsde.

Beograd, okt. 16.

Valuták: Francia frank 228, Fent sterling 121, Dollár 34, Lira 136, Lei 61.50, Léva 43.50, Cseh korona 46, Osztrák korona 10.20, Márka 53, Drachma 333.

(Érték dinárookban.)

Devizák: Páris 232, London 123, Newyork 35, Wien 10, Berlin 51, Genf 523, Róma 140.

Beogradban tehát:

1 frank — — — —	9.12 jugoszláv korona.
1 sterling — — — —	4.84 jugoszláv korona.
1 dollár — — — —	136 jugoszláv korona.
1 lira — — — —	6.44 jugoszláv korona.
1 lei — — — —	2.46 jugoszláv korona.
1 leva — — — —	1.74 jugoszláv korona.
1 cseh korona — — — —	1.84 jugoszláv korona.
1 osztrák korona — — — —	0.40 jugoszláv korona.
1 márka — — — —	2.12 jugoszláv korona.
1 Drachma — — — —	13.32 jugoszláv korona.

Magyarország halasztást kért a béke ratifikálására.

Beograd, okt. 16.

Budapestről jelentik: A szövetségesek a napokban interveniáltak a magyar kormánynál, hogy a békeszerződés mielőbbi ratifikálására vonatkozó ígéretnél rövidebben legyen eleget. A magyar kormány memorandummal fordult a szövetségesekhez, hogy adjanak időt, míg a közgazdasági- és agrárreformra vonatkozó törvényjavaslatot letergatalja a parlament. Ez november hó közepe felé meglesz. Egyben azt is kérte a kormány, hogy reguláris hadsereget tartsanak, mert ha csak rendőri szolgálatra szerződöttetett, fizetéses katonaságot tart, ugy ez anyagilag elviselhetetlen az országra nézve és nem felel meg az ország belső érdekeinek.

A görög kormány régenssé nevezte ki önmagát.

Athén, okt. 16.

A görög király súlyos betegségére való tekintettel a minisztertanács elhatározta, hogy a régensi jogokat a király betegsége idejére a kormány együttesen fogja gyakorolni.

Ausztria orosz hadiszereit megsemmisítik.

Páris, okt. 16.

A nagykövetség tanácsa elrendelte, hogy az Ausztriában lévő összes Oroszországból származó hadiszereket megsemmisítetteti.

Elhasztották a népszövetség tanácsának ülését.

Páris, okt. 16.

A népszövetség főtanácsának október hó 14-ére hirdetett ülését október 20-ikára elhalasztották.

A bolgár kommunisták nagygyűlése.

Szófia, okt. 16.

A bolgár kommunisták kongresszusát tegnapelőtt tartották meg. A kongresszuson harmincezer párttag képviselőtében 335 bulgáriai szervezet vett részt. Ezenkívül vendégként három román kiküldött is megjelent.

A görög extrónörökös házassága.

Bukarest, okt. 16.

György, görög extrónörökösnek Erzsébet román hercegnővel leendő közeli házasságkötésével és Ferdinánd királynak hat éves uralkodói jubileumával kapcsolatban a romániai lapok éles támadásban részesítik Venizelost és Take Jonescut, mint akik soha sem időszerű politikájukkal most a görög trónörökös házasságának meggrátlásán dolgoznak titokban. A román udvarból kiszivárgott híresztelések szerint Erzsébet hercegnő 10 millió leit kap azonnal hozományul.

Take Jonescu beogradi utja

Páris, okt. 16.

Take Jonescu román külügyminiszter november hó 4-én Beogradba fog érkezni pár napi tartózkodásra. Ottléte alatt találkozni fog az összes vezető politikussal, hogy a balkáni kisentente szövetségének tervezetere vonatkozólag bizalmas megbeszéléseket folytasson. A román külügyminiszter Turn Severinen keresztül utazik vissza Bukarestbe.

Athérek a trónörökös elleni merényletről.

Beograd, okt. 16.

(Hivatalos.) A beogradi sajtóiroda közli: Bizonyos külföldi lapok azt a hírt hozzák, hogy Sándor régens ellen bombamerényletet követtek el serajevói utja alkalmával. Eszerint az udvari vonat két kocsija teljesen elégett. Ezt a hírt, mint tendenciózus hazugságot a sajtóiroda a legerélyesebben megcáfolja.

Éberszugeszcio — hipnózis.

Sylon cikke a „Torontal” számára.

A misztikum, a rejtelmes, mindig hatalmas erővel vonzotta a tömegeket: megtudni, amit más nem tudhat, behatolni a titkok titkába, mindig törekvése volt a mindenség titkait kutató emberiségnek. Most ez a téma különösen aktuális, mi nek okát abban találok, hogy a háborús évek megpróbáltatásaiban kimerült idegzetek gyengék és tévovák ahhoz, hogy a való rideg életben megnyugodjanak, de a felvilágosodottság bizonyos fokán állva (vallási misztifikációtól eltérve) beteges rajongással fordulnak a telepathikus spiritualis miszticizmus felé.

A szugeszcio és hipnózis körébe tartozó jelenségeket évszázadokig átláthatlan misztikus homály takarta, ma már a természettudományos világszemlélet kezdi meglátni a esodálatos megnyilvánulásokban az emberi mozgató erőket, a sphinx néma szája megszólal már s a titkok saisi fátyolát fellebbenti a tudás hatalma.

A szugeszcio problémája egyike a legrégebben észlelt lelki jelenségeknek, régi orvosok, fakirok és magsok csodás gyógyításokat végeztek vele. Ahány korszak, annyi

Ujra tárgyalnak a jóvátétel kérdésében.

Angol-francia megegyezés.

Páris, okt. 16.

Angol hivatalos körökből érkezett információk szerint Londonba érkezett a francia kormány válasza a jóvátétel kérdésében. A francia jegyzék nagyon barátságos hangú. A „Petit Parisien” szerint Lloyd George-nak az a terve, hogy egy szakemberekből álló konferenciát hívjen össze, amelyen minden állam két-két kiküldöttel képviseltesse magát. A francia kormány magáévá tette ezt a javaslatot, csupán azt kívánja, hogy a német delegátusokon kívül részt vegyenek a konferencián a jóvátételi-bizottság többi tagjai is. A francia kormány előbb előérkezetet akar tartani a szövetséges államok miniszterelnökeivel, ezen azonban Németország nem venne részt.

Légi-posta szolgálat Prága és Páris közt.

Prága, okt. 16.

Szombaton indították el Prágából Párisba az első légi postai járatot. Francia tisztok ültek a repülőgépen. Az út 6 órát tartott. Strassburgban kieserülték a gépet.

A Prága—Strassburg—Párisi úton 7 repülőgépet tartanak üzemben. Legközelebb megnyitják a Páris—Prága—Varsó közötti légi postai járatot is. A cseh-szlovák és a francia kormány 2000 frankkal járul hozzá minden egyes út költségeihez.

A tavasszal meg akarják indítani a légi postaközlekedést Beograd—Szófia—Konstantinápolyal is.

Budijenni tábornok nem szökött meg.

Helsingfors, okt. 16.

Moszkvai rádió útján arról értesültek a finn táviró hivatalok, hogy a moszkvai szovjet kormány hivatalosan megcáfolja Budijenni tábornok szökésének híreit. A cáfolat szerint Budijenni tábornok nem szökött meg, jelenleg is Moszkvában tartózkodik és nemhogy a szovjet ellen volna, hanem még most is a kommunista ideálokért lelkesül és azokért küzd és éppen a szovjet hadsereg ujjászervezésének munkájában fáradozik.

Általános sztrájk Negotinban.

Beograd, okt. 16.

Negotinban általános sztrájk tört ki. E hó 15-én az összes munkások abbahagyták a munkát és kijelentették, hogy addig nem dolgoznak, amíg az adófelvételről nyugtát nem ad a hatóság. A rendőrség sorban letartóztatja a munkásvezéreket.

Ukrániában is üldözik a zsidókat.

Constanca, okt. 16.

Petljura tábornok csapatai Ukrániában oly mértékben üldözik a zsidó lakosságot, hogy azok tömegesen menekülnek Romániába. A londoni cionista szövetség bukaresti fiókja vette védelmébe az ukrániai zsidó menekülőket.

Németország szállításai Szovjet-Oroszországnak.

London, okt. 16.

Londonban politikai és kereskedelmi körökben megállapították, hogy Németország előzetes bejelentés nélkül a legutóbbi napokban Szovjet Oroszországnak

nagyobb szállítmányt küldött kereskedelmi cikkek neve alatt. 1 millió 280 ezer kaszát és sarlót, 150.000 kézigépet, 3 ezer ekét, 400 gőzekét és 2500 eséplőgépet. Állítólag 52 vasúti mozdonyt is szállított volna Németország az oroszoknak.

HIREK

A próbamarha

az egy olyan állat, amelynek mozdítását, mindenét próbából kísérik, de nem azért, hogy meddig bírja, hanem, hogy kilehessen próbálni, hogy lehetne drágábbá csinálni, mint ahogy a előtt volt. Na és most jön, amit láttam.

Végre sok huza-vona után tetté lett az ige és megnyílt a hatósági mézársek. Amíg nem volt, a közönség pressziója alatt mindenki folyton hatósági mézárseket követelt. Most, hogy megvan, abszolút nem tülekszenek az emberek a hatósági husért. Ambátor az is igaz, hogy a tisztelt próbamarha, amelynek ma adományait a hatóság szék árulta, nem váltotta be a hozzáfűződő reményeket. (Hogy hivatalosan beszéljünk.) Mert a városban van olyan mézáros, aki ennél olcsóbban adja a husát. De ennek viszont azt mondja a hatósági szék: — hig a leve.

No nem kel azért lármáznai. Majd drágább lesz a másik mézáros is. Csak türelem és még néhány próbamarhaság.

Főispáni látogatás Zentán Baeska főispánja, Manojlovics Vadiszlav f. hó 12-én a városi hivatalok megvizsgálása céljából Zentán tartózkodott.

A kereskedelmi alkalmazottak bérmozgalma. A kereskedelmi alkalmazottak a tegnapi nap folyamán sztrájkba léptek. A sztrájk oka részben bérmozgalom, részben a vasárnapi munkaszünet életbeléptetése miatt indult meg. A főnökök és alkalmazottak egyelőre nem tudtak megegyezni és így a sztrájk tart.

volt a magyarázat rája. A legrégebb böleselők, kik a lelket a testtől különálló isteni ihletnek hitték, isteni esodákkal, divinációkkal magyarázták, később a babona korszakában boszorkányságnak hitték és megkövezték, máglyára tették a vele foglalkozókat, csak a XVIII. század vége felé vették észre benne az emberi vonatkozásokat s Mesmer A. Ferenc kezdeményezésére az orvosi orvosciflozofiai tudományos világ is komoly kutatás tárgyává tette a szugeszcio rejtélyes problémáját. Azóta nagy irodalma van e kérdésnek, számos elmélet fejtegeti, magyarázza; ezekről most bővebben nem emlékezhetem meg. Csupán néhány közérdekű és a mai tudomány álláspontján álló felvilágosítással óhajtom azokat a téves felfogásokat eloszlatni, melyek a szugeszcio és hipnózist illetőleg ma is köztudatban élnek.

Tágabb értelemben szugeszcio alatt olyan behatásokat értünk, melyek a külvilágtól lelkünket érintve, bizonyos cselekmények végrehajtására vagy visszautasítására készítetnek bennünket.

A társadalmi élet s az egész világ rendje voltképpen nem más, mint kölcsönös éberszugeszcio hatások láncolata. Mindnyájan tapasztalhatjuk, hogy egyes egyének, mily nagy hatást gyakorolnak környezetünkre, orvosok, ügyvédek, tanítók, kereskedők mást sem tesz-

nek, mint működésükkel quasi éberszugeszcioát gyakorolnak másokra. Szugeszciois hatás az is, midőn egy szónok egy javaslatot el akar fogadtatni hallgatóságával és szép frázisokkal vagy komoly érvekkel a javaslat elfogadását kereszttül viszi; midőn a férfi és nő közti szerelmi viszonyban meleg szavakkal szívből fakadó, mély érzelmeket váltanak ki egymásból, avagy a kereskedő áruját hosszas ajánlgatás után megvéteti vevőjével és folytathatnám a példák egész sorozatát, melyek mind előbbi állításaimat demonstrálnak. Különösen a szülő vagy gyermekek, vagy a tanító és a tanítvány közti viszony mutatja a lelki behatás nagy fontosságát: a jó vagy rossz öröklött jellemvonások nagyrésze a helyes vagy helytelen neveltetés folyamán kristályosodik csak ki igazán maradandó mivoltában.

A kísérleti szugeszcio két fajtát ismerjük, az éberszugeszcioát és a hipnózist, mind a kettő qualitative és quantitative nagy különbségeket mutat egymástól. Eppen ezek azok, melyek a laikus közönség körében meglehetősen ismeretlen vagy félreismert fogalmak, ezek azok, melyek kifürkészhetetlennek látszó mivoltukkal és egyes félrevezető könyvek és theatraelis bemutatások folytán a leghetetlenebb magyarázatokat fogadtatják el a kérdés körül lázas izgalommal csoporto-

suló és a dolgok igazi lényegét meg tudni akaró közönséggel. Holott a kérdés világosan előttünk áll. Rámutattam az imént az éberszugeszciois jelenségeknek a gyakorlati életre kiható jelentőségére. Az éberszugeszciois előadásaim ezt a jelenséget vitték a nagy közönség elé; bemutattam azt, amit eddig még nem tudtunk. Az életből, a mindennapi életből kiragadott finomabb motivumokat vittem kissé érzékeltetőbb formába a nyilvánosság elé, bizonyítására annak, hogy bár szabad akarattal vagyunk felruházva, mégis mennyiben befolyásolja cselekedeteink folyamát másoknak akarati behatása. Egy eddig figyelmen kívül hagyott, vagy észre nem vett társadalmi momentum elevenedett meg szemünk előtt, miként a szabad szemmel nem észlelhető sejt a mikroszkóp lencséje alatt.

Éberszugeszciokat, percekre ható akarattávitelt mutattam be és ez nem tévesztendő össze egy komolyabb és megnyilvánulásaiban megdöbbentőbb lelki jelenséggel, a hipnózissal. Sokan általánosanítják e kétféle, vagy mert még nem foglalkoztak és nem láttak hipnotizálást, összetévesztik és az éberszugeszciois kísérletekről mint hipnotizálásról beszélnek, éppen ezért ismertetni akarom röviden a hipnózis problémáját is. Nyilvánosan azért nem mutattam be, mert ez

Uj vasuti menetrend. A közlekedési miniszteriumban most készültek el az új vasuti menetrend megszerkesztésével, amelyet az egész királyság összes vasútvonalaira állapítottak meg. Az új vasuti menetrend november hó 1-én lép életbe.

Sylon mester hétfői bucsuelőadása. Sylon mester többoldalról jövő felkérésnek engedve, hétfőn este a városi színházban bucsuelőadást rendez, teljesen új műsorral. Az előadás iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik. Eljönnek azok, akiknek még nem volt alkalmuk tanulmányozni az éberszugesztio csodás titkait, de akik már látták az előadást, azok is ismételtén megnézik, mert a kísérletek újszerűség vonzóerejét még mindig nem tudta élvezteni. Sylon nagy szeretettel és lelkesedéssel készül ezen utolsó előadására és azokat a nagyszerű kísérleteket is be akarja mutatni, melyeket eddig még nem volt alkalmában a nyilvánosság elé vinni. Jegyeket egész napon át a Városi színház pénztáránál és Mangoldnál lehet előjegyezni.

A gyanus vendégszereplők. Tegnap délelőtt két gyanus embert fogott el Baló detektív Szeiler József és Nikolajevity Ferenc személyében. A két csavargó, akik Komáromból jöttek, két országban másként kerestek minden okmány nélkül. Megmotozásuknál egy hosszú kést, kulcsot és egyéb csöppet sem bízalomkeltő holmit találtak náluk. A két gyanus egyént a határra tolták.

A tuberkulózis új gyógyszere. Friedrich Franz Neumann német orvosnár hullók, hidegvérűek tuberkulózis bacillusaiból, amelyek magukban ártalmatlanok az emberre, olyan oltóanyagot állított elő, amelynek az

sokkal komolyabb jelenség, mintsem szórakoztatásul vagy ismeretterjesztésül előadhatni vélném, hipnotikus kísérletek a tudományos buvázkodás célját szolgálhatják csupán.

Hipnózis alatt egy olyan sajátos álomhoz hasonló idegállapotot értünk, melyben az öntudat működésének kiesése folytán, az egyéni itélőképesség elvesztésével a hipnotizált egyén a hipnotizátor tehetetlen bábává válik. Álomhoz hasonló ez az állapot, de mégsem közönséges alvás ez. Talán több is annál. Hipnotizálás úgy történik, hogy először az illetőnek az alvás képzetét szuggerralják. (Tehát a szuggesztió nem hipnózis, hanem szuggesztióval lehet altatni is.) Ez többféle módszerrel történhetik, a Braid-féle fixációs módszer a leggyakoribb, midőn az altatandó szeme elé csillogó tárgyat helyeznek.

A legfeltűnőbb észleleteket az öntudat vizsgálata adja. A hipnózisnak ugyanis három fázisát különböztetjük meg: 1. Somnolentia, ilyenkor az egyén még öntudatnál van, de itélőképessége gyengült, 2. Hypotaxia, 3. Somnambul, az igazi mély hipnózis. Az utóbbi állapot adja a legérdekesebb változatosságot. Az elaltatott teljesen öntudattól megfosztott s ítélet nélkül mindent megtesz és elfogad.

Egyetlen szóval teljes izomparézist (katatonnia), érzéktelen-

Wrangel tábornok nem nyugszik a szovjet teljes megsemmisítéséig.

Wrangel tábornok szerződését a lengyelekkel. — Tavaszra új, nagy offenzívát készít elő a szovjet ellen.

Vilna, okt. 15.

Lengyel és liván lapok jelentik, hogy Wrangel tábornok a napokban közzéte meg az orosz szovjet ellen irányuló hadiszerződését a lengyelekkel. A szerződés tulajdonképpen titkos egyezmény a szovjet ellen, hogy tavasszal a lengyelek és a Wrangel tábornok által szervezendő sereg egyesült erővel támadják meg Szovjetországot, ha ugyanaddig végleg meg nem dobnak a szovjet-uram. A lengyelek a szerződésben kötelezik magukat tavaszra hat teljes és felszerelt hadsereget felállítani a Wrangel rendelkezésére bocsátani.

Alutólag ebben a szerződésben már arra nevezik is pontokat ahogyan fel, hogyha megsemmisítik a szovjetet, mino kárpótlásban részesüljenek a lengyelek.

Páris, okt. 15.

Sebastopolból jelentik: Wrangel tábornok egyik hadsereg csoportját a Dnyeperen és gyors iram-

ban üldözi a szovjetsapatokat. Üldözés közben eddig is 3 teljes szovjetezredet ejtettek foglyul és sok hadianyagot zsákmányoltak.

Páris, okt. 15.

Sebastopolból jelentik: Az első orosz hadsereg főparancsnoka kijelentette, hogy Wrangel tábornok legutolsó győzelmé annyira tökéletes a 13-ik vörös hadsereget, hogy ezen legjobban felszerelt és elit bolsevista hadsereg elpusztulása folytán teljesen ki van zárva egy újabb bolsevista katonai operáció előkészítése.

A Wrangel-féle hadsereg oly hatalmas tempóban halad előre, hogy a szovjetezred és hivatalnokok meg elmenekülni sem tudnak előle. Így legutóbb, mikor Alexandrovsk varost elfoglalták, a népbiztosok önként megadták magukat és kegyelmet kértek. A gyári munkásság pedig átadta a szovjethadsereg elől már régebben elrejtett hadifelszereléseket.

Dubarry grófnő a filmen

A nagy forradalom előtti Franciaország káprázatos, színes könnyelmű világa: Dubarry asszony élete. XV. Lajos francia király hirhedt kedvese volt. Egy adóhivatalnok gyermekeként látta meg a napvilágot. Végig járta az élet fényes utait és járt a szenvedés ösvényén is. Kijutott neki a földi lét minden fényéből, pompájából. Egy ország hevert a lábainál, a világ legfényesebb udvarának uralkodója könyörgött egy mosolyáért. Csodaszép volt, ünnepeit és ezrek versengtek egy-egy mosolyáért. Aztán eljött az alkony és az ő fejét is áldozatul kérte a forradalom. Robespierre lefejeztette a Greve-téren.

Dubarry grófnő élettörténetét, amelyet óriási fáradsággal teljes korhű kiállításban rendezett meg egy nagy német filmgyár, legbájosabb mozzinésznő, Henny Porten játssza meg. Ennek a filmnek óriási hatása volt mindenütt. A kritika a legnagyobb elismeréssel írt róla. Henny Porten művészi játéka még azokat is meghódította, akik a moznak különben nem barátai. A film a mese érdekességén kívül még Franciaország leggyönyörűbb királyi kéjlakjának, parkjainak felvételeiről is híres. Versailles isteni épületei, Choisy bájos színháza, melyben valaha Dubarry asszony üttöte tapsra hófehér kezét, mikor az idők legsikamlósabb szindarabjaiban tündöklött a széparcu Ekenás mester, mind elvonulnak szemünk előtt. És föltámad teljes fényében, teljes pompájában és isteni gondtalanságában a Napkirály alatti élet. A híres filmet a Városi Mozi szerezte meg előadásra.

A zentai újróm.kath. templom sorsa.

— Zentai tudósítónktól. —

A zentai főtéren 1910-ben leegedett római katolikus templom felépítésének befejezése még mindig csak a jövő titka. A városi közgyűlés ugyanis, még annakidején, 1913-ban varmegyei és miniszteri jóváhagyás után, dacára a sok pro és kontra véleménynek, elhatározta, hogy a volt buzapiacon építi fel az új templomot.

Az építkezést el is kezdték és a laboru kitérősekor a falak már teljesen fel voltak építve, csak a betetőzés, a torony és díszítő munkák befejezése volt még szükséges. A laboru alatt azonban a munkálatok teljesen szüneteltek.

Az idén újra tervbe vették, hogy az építkezést befejezik és a templomot átadják hivatásának. Most azonban kiderült, hogy annakidején építési engedélyt nem kértek s így a felsőbb hatóságok utasítására az építkezést addig folytatni nem szabad, míg erre az építési engedélyt meg nem adják.

Utólag kell kérni tehát az építési engedélyt, amit meg is kaptak. Ennek következtében most volt a napokban a helyszíni szemle Veszelmovits Bacsmegey főjegyzője, a sombori államépítészeti hivatal egy kiküldött mérnöke, dr. Sparty Koszta polgármester, Bobrik fozsamvevő és Szabo Matyas helyettes főmérnök jelenlétében az érdekeltek és szomszédok megnézésével. Az érdekeltek előadtak véleményüket, panaszukat és sérelmüket, amit jegyzőkönyvbe véve fölterjesztettek a minisztériumba döntés végett.

Gózon István prépost, zentai plébános, mint a római kath. egyház részéről jelenlévő érdekeltek, annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a templom felépítését minél hamarabb be kell fejezni és az építési engedélyt meg kell adni a további építkezésre, amál is inkább, mert annakidején — dacára a felebbesnek — a varmegye és a miniszterium is jóváhagyta, hogy a templomot a buzapiacon építsék fel.

Igy most az illetékes minisztérium döntésétől függ, eltekintve attól, hogy a kifejezett építési engedély hiányzik és megengedi a további építkezést, vagy nem tekint el attól és akkor bekövetkezik az az eset, hogy az építkezési engedélyt nem adja meg erre a helyre, feltéve, ha az érdekeltek szomszédok sérelmeinek helyt ad és akkor a már félig kész épület lebontását rendeli el.

Ezen utóbbi eset azonban igen nagy kárt jelentene nemcsak a római katolikus egyháznak, hanem Zenta városának is, amennyiben jogerős határozatában a templom felépítési költségeinek tekintélyes százalékát a város magára vállalta.

Minden esetre fontos volna, hogy a minisztérium minél hamarabb döntsön ezen ügyben, bármilyen is legyen döntése, hogy akár itt, akár másutt épüljön fel végre már a templom, mert a város 28.000 római katolikus vallású lakosságának a városban lévő egy templom semmiesetre sem elegendő.

Mi az oka a drágaságnak?

A „Torontál“ által megindított, a drágaság okait kutató interviuk bevezetésében kérjük a közönséget, hogy megfigyeléseikkel keressenek föl bennünket és a kérdéshez szóljanak hozzá. Örömrökre szolgál, hogy a közönség foglalkozott ezzel a kérdéssel és az-ért a gyógyító irt megtalálni. A következő hozzájárulásokat most kaptuk:

Kocsis Kálmán,
államvasuti főellenőr.

A drágaság oka az, hogy a világ dolgozói, kiknek száma most 8 milliával kevesebb mint békeben volt, képtelenek arra, hogy a háborús pénzkibocsátás miatt kétszeresére emelkedett világ-vagyon kamatait behozzák.

A helyzet nem változna akkor sem, ha a papírpénz helyett arany pénz lenne hasonló névértékű és tényleges érték szerint forgalomban. A nálunk lévő aranyéhség rövid időre csökkentené a drágaságot, de ha már minden papír helyett arany lenne forgalomban, a drágaság ismét bekövetkezne, mert vagyonát mindenki szeretné kamatoztatni, amit a dolgozók a békebeli kules szerint megtenni nem képesek.

Marton Andor.

a Torontálmezei Gazdasági Egyesület főtitkára.

Miért van drágaság? Mert nincs, vagy alig van termelés és az illetékes tényezők ahelyett, hogy a termelés lehetőségét emelni törekednének, azt szinte szisztematikusan mindinkább lehetetlenné teszik. Legelső, melyre tekintetünknek esni kell, ugyebár a kenyér. Nos, mit látunk? hogy a B. B. B. ország-részben 50 év óta egy évben sem termett oly kevés buza, mint 1920-ban. Mi okozta ezt? Ne szidjuk az időjárást, az máskor sem volt jobb. Ennek oka az általános visszafelüdés és a rossz talajművelés. gőzekék, a talajművelő motorok berozsdásodva álmukat alusszák. S ott, hol azelőtt erős igásállatok pompásan előkészítették az őszi buza fekhelyét, most erőtlenségre csökkent a jószágok karcollják fel 2-3 ujjnyira a talajt. Máskor augusztus végén már nem volt látható Torontálban szántatlan föld, ma, október elején alig látni szántottat. Azelőtt hozzáértők szakértelemmel és szorgalommal művelték a földet, ma ezek kezéből kivétel az eke s azok kezébe adatott, kiknek nincs tudásuk, nincs erejük s nincs szorgalmas kezük. Azelőtt az ármentesítő társulatok megszabadították a belvizektől ezt az áldott bennati földet; ez évben a tavasz folyamán a szivattyutelepek pihenek. Azelőtt a gazdasági egyesület és minden tényező a mezőgazdasági kultúra fejlesztésére, az állattenyésztés emelésére és a termelés fokozására vetette minden erejét; ma? ... Azelőtt nem volt drágaság, mert volt termelés, és termett minden bőven. Ma nincs elegendő termelés, s alig van termés. Ha a termelés lehetősége megoldatik, úgy lesz jó termés újból s akkor megszűnik a drágaság, de addig nem.

A termelési tényezők hiányát részben pótolni lehetne okos intézkedésekkel. Az ez évi aratás előtt egy ízben kifejtettem illetékes helyen, hogy miként lehetne elejét venni a fenyegető árdragaság már akkor mutatkozó torzképének. Azt mondtam, hogy össze kell iratni azoknak gabonaszükségletét, kik vásárlásból fedezik szükségleteiket. Az ily módon mutatkozó gabona mennyiséget a termelőkre igazságos arányban ki kell vetni s ezen mennyiségnek árát maximumálni, a többletet pedig a kivitel számára a szabad kereskedelemnek kell átengedni. Nézetem szerint a szociális- és az államérdeket ezen eljárás tökéletesen kielégítette volna. Ez nem történt meg. Azonban még mindig meglehetne tenni.

A S. H. S. királyság valójában magasan áll. Miért? Mert az elszakadás idejében az elszakított országok részben bőven ontották a kivitel számára a gabonaféléket, kendert, cirkot, cukrot. Nagy volt és magas színvonalu a szarvasmarha-, a ló-, a sertés- és juhállomány. Ma ez mind fogytán van. És ha újból nem fog biztosítani a termelés lehetőségét, úgy nemcsak hogy kivitelünk nem lesz, de lassankint a belfogyasztás számára sem termelünk elegendőt. Elszegényedünk tovább az lesz újból Torontál jelentékeny része, amiből kiakult: legelő és mocsár.

Tehát termelni kell s a termelés lehetőségét kell biztosítani minden téren. Ekkor lesz bőség s megszűnik a drágaság, de ha a termelés mindig csökken, úgy a drágaság mindig nagyobbodik. És fájdalom, olyan ez a drágaság, hogy ebben a gazdag mindig olcsóbban tud vásárolni, mint a szegény.

Tóth Ferenc,
fazekas.

A „Torontál“ folyó évi 119-ik számában felvetett drágaság leküzdését tárgyaló kérdéshez a magam szerény véleményét is hozzáajtom fűzni.

A drágaság világjelenség. Ebben azt hiszem mindnyájan egyetértünk? Az ezt felidéző okokat is jórészt ismerjük s azt hiába akarjuk egymásra tolni, mert abban vagy mindannyian bűnösök vagyunk, vagy egyikünk sem. Ha nem lett volna világháború, amely elnyelje a munkástömegeket, úgy ma is volnának tömött áruraktárak. Ha nem kellett volna a háborús rémkiadások fedezésére temérdek papírpénzt kibocsátani, úgy nem volna ma oly temérdek, de érték nélküli papírpénz a világon. S végül megvolna az egészséges árucseré-forgalom minden vonalon.

Hiába okolja tehát a munkás a tőkést és viszont. Hiába az őstermelő az iparost vagy ez amaztat, ezzel nem lesz a dolgozó segítve. De nem lesz semmiféle helyi kuruzslással, ráolvasással sem.

A drágaság bacillusait a világpolitika fő-fő doktorai bocsájtották az összemérségre. Az ő feladatuk tehát ezen betegség igazi gyógyszerét is megtalálni.

Helyiérdekű rekvirálásokkal, maximálásokkal, meg a jó ég tudja miféle, a háború szülte képtelen intézkedésekkel nem megszüntetni, hanem elmérgesíteni lehet ezt az általános környavalyát.

Ha valamit tehetnek az egyesek vagy összességek, a városok vagy országok ezen környavalya megszüntetésére, úgy csak az lehet, hogy szorgalmazni kell a világok teljes békéjének, a lelkek nyugalmának a helyreállítását. Szorgalmazni kell az árucseré szabad világforgalmát és vissza kell állítani pénzügyi öfenségét arra a predisztálra, ahol a háború előtt imádtuk (ha már mint szükséges rosszat tűrnünk kell).

Lehet, hogy van más orvosság is a drágaság megszüntetésére. Aki ismeri, álljon elő vele. Hálát érdemel mindannyiunk részéről, akik nyögünk a drágaság átka alatt.

En egyeb orvosságot nem ismerem, mint amit fentebb elmondottam.

Loch Jakab ur még a rekvirálásokról sikert vár. Szerinte az embereket egyideig gondnokság alá kellene helyezni. Hát ez igazán jó volna és ólra is vezetne. De kérdem: Hol van az a rendkívüli ember, aki efelett az összegabajodott, vérszagtól meg részegedett, lelkiismeretből kivetkőzött a társadalmi bűnök mocsarában uszó emberiség felett a gondnokságot elvállalná?

SPORT

A ma délután programja.
Tegnapelőtti számunkban már beharangoztuk az Uac. vendég-szereplését. A novisadiak tegnap váratlanul lesürgönyöztek a mérkőzést. Mivel az idő rövidsége miatt idegen csapatot már nem lehetett hozatni, a Viktória a következőképpen állította össze a délután programját: Két órakor Viktória—Obility ifjusági. Ezután Viktória 4×100 méteres stafétájának rekord-kísérlete. Egynegyed 4 órakor Viktória Old-Boy—Viktória I. csapatok revanche mérkőzése.

A VÁROSI MOZIBAN
ma vasárnap

Argus X.

Detektívdráma négy felvonásban,
a főszerepben Viggo Larsen.

Hétfőn este a
városi színházban

Jegyeket a városi színházban és Mangoldnál lehet előjegyezni.

Sylon-mester
bucsu-előadása

ujabb kísérletekkel.

Helmer Mihály
reszelőműves Zombolyán,
a nagy vasúti állomás mellett

ujraródal mindennemű
kopott reszelőt és ráspolyt.

Egy jobb hából való fiu gép akatos inasnak menne helyet keres.

3 hetes leánygyermek örökbe ado

Bővebbet: PIKING ügynöknel,
Veliki Becskerek.

Eladó egy teljes lakáshereendezés, amely háló, ebédlő, vendégszoba és konyhából áll, szőnyegekkel, függönyökkel, tyúlmek, ágyneműk, képek, porcellánszerviz, üvegtermékek, evőeszköz, nappal porcellánból és china-üzüstből készült felszerelés, konyha- és mosógép. 1870

Progasna (Hadzsits Lázár) 1870
10. sz. 9. szám alatt.

Ne hevertesse üres üvegeit a padláson, mert azt eladhatja

Kohn Ignác 1814
bor- és szeszáru nagykereskedésében, Veliki Beeskerek a nagy d. melletti Linyacski-féle házban

Cipészek! Kik új kezdő iparosok és nincsenek tisztában a modern mértani rajz és szabászattal, alább megnevezett cipész-mester és cipőfelsőrész-készítőnél a legkönnyebben felfogható magyarázat mellett rövid idő alatt elsajátíthatják. Ugyanott a legmodernebb felsőrészek megrendelhetők a leggyorsabbig, valamint 2 jókarban lévő cipészgép eladó. W. Heller W. Ison és Baikaros 1-47

TASNADI SANDOR cipész-mester és felsőrész-készítő 1-47
Debeljacsa Torontalváros helyén.

Vendéglő

45 év óta fennálló, jó forgalommal, a város legszebb helyén, táncsteremmel, tekopályával, kerthelyiséggel, 3-szobás lakással, kerttel, leltárral együtt szabad kézből eladó.

1841 Cim a kiadóban.

D. M. C.-áru nagyban a legolcsóbb napiáron.

Nagybeeskereki Népbank
Rövidáruosztálya
F. nez Pavlova (Kinizsi) u.
Telefon 3 3. 1850

Lenolaj firnis

kétszer főzött világos és sötét, továbbá angol cinkveisz, kornacinkveisz, hlntómáz, dörzsmáz (Schleiflak), koporsólak, expresszlak, Secatin, Brunolin, esontenyv, Schellak, mindenféle festéket és amerikai petroléumot ládákból legolcsóbban ajánl

Weiterschan Janos. - 1784

tisztít, puhít és fényesít.

Gyártja: 'SLAVIA' vegyi cikkek gyára
tvornica kemičkih proizvoda d. d. Zagreb,
Ilica 213. Telefon: 5-46. Sürgöncim: „CEMIA“

Pritty 1868
Saját érdekében kérjen árajánlatot
Gyártja: Első Jugoszlavai Vegyszeti Gyár Novi Sadon, Széchenyi-p. 12. sz.

Elsőrendű nemesített gyümölcsfák
kaphatók Hoffmann Ignác ujszegedi falkolójában. 1837
Üvevélcim: Hoffmann Ignác, Noviszeged.

Nagy gyári raktár cseh, francia, angol és olasz manufaktúr árukból
Anton Klein Zagreb, Ilica 4. Főbejárat balra. 1788
valamint különleges raktár legjobb minőségű köteg-garnból (Bündelgarn).

Eladó egy négyjártu malommo'or, esetleg részenként is, vagy becserélném egy cséplőgarnitúrára.

Neczkov Nitya Oroszlámos. 1860

Keresünk téstagyárunk részére **sütő mestert** aki consumsütemenyeket, ostya, keksz és teasütemenyek gyártását jól érti.

Ambrózia cukorkagyár R. T. Veliki Beeskerek. 1844

Karácsonyi cukorkaárukat gyártunk!

Ambrózia cukorkagyár R. T. Veliki Beeskerek. 1848

Komplett fűszer-, festék- és rövidáruüzlet-berendezés szabad kézből olcsón eladó

Ritka alkalmi vétel!
Érdeklődők forduljanak Kohn Ignác bor- és szeszáru nagykereskedéséhez felvilágosításért. 185

Friss tengerimoslók naponta kapható.

LUKÁCS és TARSAI szeszgyár r. t. nál Gyartelepen. 1866

Közgyűlés.

A Nagybeeskereki Kaszinótársulat folyó hó 24-én közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Igazgatói jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Általános tisztújítás.
4. Indítványok (csak az esetben tárgyalhatók, ha egy héttel a gyűlés előtt lesznek beadva).

Főzőnő

ki hosszabb ideig uradalomban, szőlőudakban, mint főzőnő volt, alkalmazást keres azonnalra.

Cim: Veliki Beeskerek, Ujvade Pálnika (Filkotmány) utca 47. szám. 1869

Stenografista levelezőt ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, gyakorolt gépiró, azonnali belépésre keresünk. A szerb nyelvet tökéletesen bíró előnyben részesül.

Lukács és Tarsai R. T. Veliki Beeskerek—Gyár telep. 1865

Egy létesítendő nagyszabású kertészet vezetésére szakembert keresek, aki speciális virágkultúrában nagyobb gyakorlattal bír. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével, működés leirással és bizonyítványmásolattal: Bányási Malomipar R. T., Adler igazgató, Vrsac—Versec.

Petroleum, karbid, cukor, cukorkák, csokoládé, sütemények, rizs, vanília, ecetsav, földfestékek, budaföld, üvegkif, szivarkahüvely, Club szivarkapapír, cipőkrém, pipere- és borbélyszappan, elsőrendű kocsikenőcs, kékitősesene, valamint minden e szakmába vágó fűszer- és gyarmatárak legolcsóbb áron kaphatók a

Nagybecskereki Népbank fűszer- és gyarmatáru osztályában, Telefonsz. 63. Veliki Becskerek, Pariska (Megyeház) utca 806/2. 1851

Köszén

ipari és fűtési célokra vagononként legolcsóbban kapható

Gergurov Dániel és Fia Zombor 1787 Telefon 93.

Deszka,

léc (Stoffel), faragott épületfa, valamint szálfá (gömbfa) minden méreiben, továbbá elsőrendű cseh

vagontelepekben, nagyban és kicsinyben kapható. 1696

Kevevárai Bank Rt. faosztálya Kovin.

Rüht

és vizsketeget

4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Elfogadok mindennemű mechanikai javításokat, u. m. kerékpárokat, varrógépeket, kötőgépeket, fegyvereket, gramofonokat és minden e szakmába vágó munkálatokat. Fegyvereket jókarban tartás céljából is átveszek. A javításokat gyorsan, pontosan és olcsón eszközölöm.

HIRSCH ALADÁR műszerész Vel. Becskerek, Pupivona (Árpád) u. 9. sz. hátul az udvarban 1825

A Tor-zichyfalvai takarékpénztár részvénytársaság pályázatot hirdet

mérlegképes könyvelői állásra

Pályázhatnak oly egyének, kiknek megfelelő pénzügyi gyakorlatuk van, a magyar, német, szerb nyelvet szóban és írásban, a román nyelvet szóban bírják. A fizetési igényeket is feltüntetni kérvények melletti benyújtandók és az állás lehetőleg a z o n n a l elfoglalandó.

Zichyfalvai takarékpénztár r. t. igazgatósága. 1858

PAPIR

és PAPIRKONFEKCIÓ

valamint az összes

IRÓSZERKEK NAGYBAN

minden mennyiségben, minden mennyiségben a legjobban vásárolhatók közvetlenül a nagyáruházban:

JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA

GUSTAV SELIGMANN, ZAGREB, Nikolićeva ulica 8. 1744 Telefon: 6-38. Sürögnyeim: „JIP“ Zagreb.

Kérjen árjegyzékei!

Az SHS állam legtehetségesebb papirnagyáruháza, mert

gyors,
olcsó és
szolid!

MESZMANN MIHÁLY

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS, VELIKI BECSKEREK

NEMANJINE (JENŐ HERCEG) UTCA 1. SZ.

Elvállal e szakmába vágó összes munkákat, valamint vízvezeték-, fürdőszoba-, konyhaberendezést és javításokat. Olcsó és pontos kiszolgálás!

Géptechnikai iroda és nagykereskedés 1413

Franjo Kiseljak

Irodák: ZAGREB, Preradovićeva ul. 9. sz. - Telefon 18. szám.

Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21. sz. - Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzínmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkenő szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi-, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, mindennemű szivattyúk, gummi- és kenderesövek. Különböző fémek, acél, különböző olajok, benzín, hajtósíjak minden üzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. Iroda: Zagreb, Preradovićeva ul. 9.

Kindl F. és Társa

villamossági és műszaki cikkek kereskedése Veliki Becskerek, Nemanjine (Jenő herceg) ulica 5. szám.

Ajánl a legolcsóbb árak mellett villamossági cikkekkel erős és gyengeáramhoz. Villamos retousche készülék dr. Hollósy féle szabadalom (fényképezési célra). Irógépszallag minden méretben 30 K, orsón 35 K.

Kerékpárgummi belső és külső, valódi francia Michelin-gyártmány. Ugyan- csak ezen gyártmányu gummiragasztó is. — Kénsav és sósav természetes, nem vízzel hígítva — Karbidlámpák, valamint égők, valódi nürnbergi gyártmány. Öngyújtók különféle elsőrendű áru, gyújtókövek, valódi Auermetal. — Alkalmi vétel: 3 drb. kevésbé használt strapa kerékpár (bicycli) szabadfutó. — Kevésbé használt kották nagy választékban: Keringő, indulók, kuplék, dalok, operettek, iskolák, gyakorlatok. — Végül a novisadi (ujvidéki) gyáriraktárból azonnal szállítható: 1 drb. Siemens és Halske-féle dinamó, egyenáramu 100 volt, 70 amp., ford. 900 perc. 1 drb. dinamó, egyenáramu 120 volt, 35 amp., ford. 1400 perc. 1 drb. A. E. G. -féle dinamó váltóáramhoz, 200 volt, 1 K. W., ford. 2500 perc. 1 drb. A. G. E. -féle motor, egyenáramu, 220 volt, 14 amp., ford. 950 perc. 1 drb. motor, forgóáramu, 12 HP. 1 drb. motor, forgóáramu, 15 HP comp. centrifugálpumpával. 1 drb. Max Levy-féle 2 HP., 150 volt. 1 drb. Ganz-féle 28 HP. 1 drb. Ganz-féle 3 HP., ford. 1200 perc. — — — — — 1678

Kohn Ignác bor- és szeszáru nagykereskedése Veliki Becskerek

a nagyhid melletti Linyacski-fele házban.

Bor 50 literétől,
pálinka 25 literétől
kezdve!

Tekintettel a borárak rohamos emelkedésére aránylag még olcsón ajánlom 1918. és 1919. évi fehér, valamint e napokban érkezett nehéz vörös és bakatori palackérett boraimat. : Eredeti gyöngytörköly páinkámat, amely minőségileg felülmúlhatatlan, árban pedig igen kedvező, már azért is vételre ajánlom a tisztelt vendégül és kereskedő uraknak, mert ilyen minőségű áruval vendégeik, illetve vevőik legnagyobb meglepedését fogják megnyerni. 1614 Tisztelettel KOHN IGNÁC.

Gazdasági R.-T. fűszer- és gyarmatáru-osztálya

Telefon 278

Sürögnyeim:
Gazdasági
fűszerosztály

Legfinomabb francia likőr
Medicinal cognac
Valódi Jamaica rum
Pelinkovác
Oszilvórium
Törköly
Borovic-ka palackokban
Legfinomabb deszert-
csokoládék
Cacaok
Caramellák

Drage, Superior bonbonok
Piskóta
Teasütemény
Mandula
Tea
Valódi francia mustár
Bors
Szegefűszeg
Rizs
Kava
Fahéj

Köménymag
Különböző festékek
Laksok
Linoleum
Cigarettafüvel
Cigaretta-papír
Gyertya
Cipőkrém
Sdól
Legfinomabb táblaolaj
Valódi denat. szesz 92%

Valódi Ecetsav 80%
Sarg-fele Calodont
Ara krekem
Toilette-szappannok
Tenta antracén
Fed-rweis
Bittersalz
Kredencpapír
L. velpapír
Schmirgypapír
Zsírzsóda 100% lukaveci

Telefon 278

Sürögnyeim:
Gazdasági
fűszerosztály

és minden egyéb az e szakmába vágó fűszer- és gyarmatáruk.
Megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek a legolcsóbb napi árban.